

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ένα Πνευματικό Ταξίδι
πρὸς τὸ **Τέλος** τοῦ **παλαιοῦ**
καὶ τὴν **Ἀρχή** τοῦ **Νέου**

■ Κεντρικὰ Σημεῖα τῶν δύο τμημάτων του

Τὸ Συνοδικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας* Οἱ βάσεις τῆς Ὁρθοδόξου Θεραπείας

Τὸ «Συνοδικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας» χωρίζεται σὲ δύο μεγάλα τμήματα.

Τὸ **πρῶτον** τμήμα εἶναι οἱ ἀποφάσεις τῆς **Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου** (τὸ 787 μ.Χ.), πὸν ἐθέσπισε τὴν **θεολογία τῶν ἱερῶν Εἰκόνων** καὶ καθώρισε ὅλη τὴν θεολογικὴ ἀτμόσφαιρα, μέσα στὴν ὁποία πρέπει νὰ τιμῶνται ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς.

Τὸ **δεύτερον** τμήμα εἶναι οἱ ἀποφάσεις τῆς **Θ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου** (τὸ 1351 μ.Χ.), ἐπὶ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, πὸν καθώρισαν ὅτι **τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄκτιστο** καὶ ἡ προϋπόθεση μεθέξεως του εἶναι ὁ **ἱερὸς ἡσυχασμὸς, ἡ νηπτικὴ ζωή**.

Αὐτὰ τὰ δύο τμήματα τοῦ «Συνοδικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας» θέτουν τὶς θεολογικὲς καὶ ἐκκλησιαστικὲς βάσεις τῆς **θεραπείας** ἀπὸ Ὁρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς προοπτικῆς.

* * *

Κεντρικὸ σημεῖο τῆς ἀποφάσεως τῆς **Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου** εἶναι ὁ **Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ**, ὁ **Ὅποιος μετὴν ἐνανθρώπησίν Του θεράπευσε ὅλη τὴν ἀνθρώπινη φύση**, διότι τὸ «ἀπρόσληπτον καὶ ἀθεράπευτον», κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο.

Ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς ἔχει δύο φύσεις ἐνωμένες στὴν ὑπόστασίν Του, συνδέει τὸ κτιστὸ μετὸ ἄκτιστο, τὸ ὄρατὸ μετὸ ἀόρατο, τὸ περιγραφτὸ μετὸ ἀπερίγραφτο.

Τὸ ἄκτιστο ἀναφέρεται στὴν θεϊκὴ οὐσία, τὸ δὲ κτιστὸ ἀναφέρεται στὴν ἀνθρώπινη φύση. **Κ**αὶ αὐτὸ ὁμολογεῖται καὶ «λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν». **Δ**ηλαδή, πιστεύουμε καὶ διακηρύττουμε «τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων» καὶ προκαλεῖται ὠφέλεια μὲ τὴν ἀνακήρυξη τοῦ Θεοῦ διὰ λόγων καὶ μὲ τὴν βεβαίωση τῆς ἀληθείας δι' Εἰκόνων.

Ἔτσι, τὸ Μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ βεβαιώνεται καὶ διὰ τοῦ θεολογικοῦ λόγου, πού κηρύσσεται ἀπὸ τοὺς Θεόπτες Πατέρες, καὶ διὰ τῶν ἱερῶν Εἰκόνων, πού ἀγιογραφοῦνται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς ἀγιογράφους, ἀκόμη «ἀγιάζονται διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων τὰ ὄμματα τῶν ὁρώντων, ἀνάγεται δὲ δι' αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς θεογνωσίαν», ὅπως γίνεται καὶ μὲ τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς, τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ὅλα τὰ κειμήλια.

Θεολογικὸς λόγος καὶ τὰ ἱερὰ Εἰκονίσματα ἀνάγουν τὸν νοῦ στὴν Θεογνωσία, δηλαδή θεραπεύουν τὸν ἄνθρωπο, ὅπως τὸ βεβαιώνει ἡ μακραίωνη Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας. **Γ**ι' αὐτὸ ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀναφέρεται στὴν γραπτὴ καὶ ἄγραφη Παράδοση, πού προέρχεται ἀπὸ τὶς Προφητικὰς ὁράσεις καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἀποστόλων καὶ Πατέρων, δηλαδή ἀπὸ τὴν ταυτότητα ἐμπειρίας καὶ θεολογίας μεταξὺ τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων.

* * *

Ἐπειτα, κεντρικὸ σημεῖο τῆς ἀποφάσεως τῆς Θ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὁ ὁποῖος ἀνήρесе τὶς κακοδοξίας τοῦ Βαρλαάμ καὶ τοῦ Ἀκινδύνου.

Κατὰ τὴν ἀπόφαση αὐτή, τὸ Φῶς πού ἔλαμψε στὴν θεία Μεταμόρφωση δὲν ἦταν κτίσμα καὶ φάσμα, οὔτε ἦταν ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἦταν ἡ ἄκτιστη καὶ φυσικὴ Χάρις καὶ ἔλλαμψη καὶ ἐνέργεια, ἡ ὁποία προῖεται «ἐξ αὐτῆς τῆς θείας οὐσίας ἀχωρίστως αἰεί».

Θεάνθρωπος Χριστὸς ἔχει δύο ἐνέργειες, τὴν θεία καὶ τὴν ἀνθρώπινη, ἀλλὰ ἡ θεία οὐσία εἶναι ἀμέθεκτη, ἐνῶ ἡ θεία ἐνέργεια εἶναι μεθεκτὴ. **Ἡ** δόξα τοῦ Χριστοῦ φανερώνεται «διὰ φιλανθρωπίαν Θεοῦ τοῖς κεκαθαρμένοις τὸν νοῦν».

Απὸ αὐτὸ φαίνεται, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος, καὶ μὲ τὴν ἐνανθρώπισή Του θεραπεύσε τὴν ἀνθρώπινη φύση, τὴν ὁποία προσέλαβε ἀπὸ τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο, καὶ στὴν συνέχεια ὅσοι ἔχουν καθαρὸ νοῦ, μὲ τὴν Χάρις τοῦ Θεοῦ, βλέπουν τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ θεραπεύονται ποικιλοτρόπως.

* * *

Αὐτὰ σὲ περίληψη περιλαμβάνονται στὸ «Συνοδικὸ τῆς Ὁρθοδοξίας» ποὺ διαβάζουμε τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ αὐτὲς εἶναι **οἱ βάσεις τῆς ὀρθοδόξου θεραπείας**, ἡ ὁποία διαφέρει ἀπὸ κάθε ἄλλη θεραπεία, εἴτε χριστιανικὴ εἴτε θρησκευτικὴ εἴτε ψυχολογική. ▣

(*) Ἐφημ. «Ἐκκλησιαστικὴ Παρέμβαση» Ναυπάκτου, ἀριθμ. 297/Ἀπρίλιος 2021, σελ 6. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.